
Andrej Vovko

Udje Družbe sv. Mohorja v videmski nadškofiji v letih 1901–14

Ljudska knjižna založba Družba sv. Mohorja, ki je pospeševala narodno osveščanje, izobraževanje in kulturni napredek med Slovenci na podlagi krščanskih načel, je bila prisotna tudi med Beneškimi Slovenci in Rezijani v videmski nadškofiji. Avtor na podlagi seznamov mohorjanov v Družbinih koledarjih predstavlja celovit popis vseh njenih udov v videmski nadškofiji v letih 1901–14. Prispevek pomeni nadaljevanje podobnega pregleda mohorjanov do leta 1900, ki je bil objavljen v prejšnji številki Traditiones.

Družba sv. Mohorja (St. Mohor's Association), a publishing company which promoted national awareness, education and cultural progress among Slovenes on the basis of Christian principles, was equally active among the Slovenes living in Slavia Veneta and Resia in the Udine archdiocese. Based on the roster of St. Mohor's Association members listed in the association's calendars the author gives a complete survey of all its members in the Udine archdiocese between 1901 and 1914. The paper is a continuation of a similar survey of the St. Mohor's Association members prior to 1900 which was published in the 1999 issue of Traditiones (28/1).

Prvi naročniki najstarejše slovenske ljudske knjižne založbe Družbe sv. Mohorja, ki so se po določenih njenih pravil imenovali »družbeniki« ali »udje«, se v videmski nadškofiji med Beneškimi Slovenci in Rezijani pojavijo leta 1866. Podroben pregled mohorjanov od tega leta pa do leta 1900 je bil objavljen v prejšnji številki Traditiones¹, skupaj s kratkim splošnim orisom delovanja omenjene založbe, ki je nastala v Celovcu na pobudo Antona Martina Slomška z namenom pospeševati narodno osveščanje, izobraževanje in

---

¹ Andrej Vovko, Udje Družbe sv. Mohorja v videmski nadškofiji do leta 1900. – Traditiones, Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje, Jubilejni zbornik ob 80-letnici dr. Milka Matičetovega, Ljubljana, 28/ 1, 1999, str. 409–436. (Dalje: A. Vovko, Udje ... do leta 1900).

kulturni napredek med Slovenci na podlagi krščanskih načel. Na tem mestu zato splošnega prikaza delovanja Družbe ne ponavljam.²

Podatke za prikaz delovanja Družbe v videmski nadškofiji letih 1901–1914 sem podobno kot za prikaz do leta 1900 črpal iz letnih seznamov mohorjanov v koledarjih Družbe sv. Mohorja za ustrezna leta. Omenjeni koledarji so v proučevanem obdobju vsako leto prinašali poimenski seznam članov omenjene Družbe. Pravila so poznala dve vrsti članov – dosmrtni in letne. V želji, da bi bile njene knjige dostopne tudi najširšemu krogu bralcev, je bila udnina zavestno postavljena kar najnižje. V avstro-ogrskem obdobju do začetka 1. svetovne vojne, ko država skoraj ni poznala inflacije, so dosmrtni člani do uvedbe kron v razmerju 1 goldinar – 2 kroni konec 19. stoletja enkrat za vselej plačali 15 goldinarjev dosmrtnine ali dvakrat po 8 goldinarjev v enem letu, letni v tem času pa po 1 goldinar letnine, v kronah pa dvakrat več.

V matičnih slovenskih pokrajinah in še kje zunaj njih je bila temeljna organizacijska enota Družbe sv. Mohorja župnija. Pri Slovencih videmske nadškofije temu ni bilo tako, saj so imeli v tem času v videmski nadškofiji le nekaj svojih župnij (predvsem Špeter, Svet Lenart, Dreka, Gorenji Tarbij, Rezija), zato pa znotraj njih veliko število podružnic. Glede na število udov posamezne mohorjanske postojanke v videmski nadškofiji predstavljam na tri načine. Velike mohorjanske postojanke, ki jih kot take označujem glede na število udov in dolgotrajnost njihovega delovanja, prikazujem v obliki tabel s skupnim številom udov ter številom posameznih kategorij in seznamov udov z imeni in priimki ter podatki o njihovih poklicih ali stanu, kjer so v seznamih navedeni. Gre za 17 mohorjanskih postojank, ki so imele v letih 1910–14 skupaj več kot 20 udov, po številu udov pa si sledijo takole: Matajur (155), Videm (72), Špeter (69), Dreka (50), Mrsin (47), Oblica (45), Grmek (43), Ronce (42), Svet Lenart (38), Prosinid (34), Srednje (38), Štolbank (34), Platišče (30), Trčmun (29), Kravar (25), Gorenji Tarbij (23) in Topolovo (20). Srednjih postojank, kjer je skupno število udov v letih 1910–14 manjše kot 20 in so imele tudi svoje poverjenike, je 19. Predstavljene so z opisno navedbo gibanja števila njihovih udov in s seznamami posameznih kategorij udov. Velike in srednje postojanke so predstavljene skupaj in po abecednem redu. Majhne mohorjanske postojanke, ki jih je 14, pa so predstavljene posebej in zgolj z navedbo udov po posameznih letih. Mohorjane sem v seznamih razvrstil po poklicih oz. stanu, ob začetku vsake kategorije pa sem navedel število udov, ki sodijo vanjo. Vse postojanke so urejene po abecednem redu krajevnih imen, največje in srednje skupaj, manjše pa posebej. Tisti udje iz tokratnega mejnega leta 1900, ki sem jih zasledil še naslednje leto, imajo v seznamih pred letnico pomišljaj (–1901). Na koncu pregleda je dodana še skupna tabela vseh mohorjanov v videmski nadškofiji, vzporedno z njo pa še tabela vseh udov Družbe sv. Mohorja skupaj in po posameznih kategorijah. Naj pri tem še opozorim, da so v seznamu mohorjanov za leto 1910 poleg njihovega števila za posamezne postojanke navedeni zgolj poverjeniki ter novi udje, ki so se pridružili omenjenega leta. Pri starih udih, ki so vključeni v sezname za leto 1909, v seznamu za leto 1911 pa se ne pojavljajo več, ostaja tako dilema, ali so bili naročniki leta 1910. Take sem opremil z znakom (–10 (?)).

Pogostokrat se zgodi, da so imena in priimki istih mohorjanov v različnih letih zapisani različno. Tako sem vedno najprej navedel tisto verzijo imen oz. priimkov, na katero sem naletel prvo, v oklepaju pa sem ji dodal naslednjo ali naslednje. Pri nekaterih

² Več o Družbi sv. Mohorja v: Andrej Vovko, Marijan Smolik, Branko Marušič, Mohorjeva družba.– Enciklopedija Slovenije 7, Mladinska knjiga, Ljubljana 1993, str. 205–206, kjer je navedena tudi osnovna literatura.

spremembah se da dovolj upravičeno domnevati, da gre za težave pri razbiranju očitno nečitljivih zapisov v omenjenih seznamih, drugje pa je mogoče vmes zavestna sprememba priimka iz slovenske v italijansko verzijo ali obratno. V precej primerih se pojavlja v posameznem kraju več mohorjanov s povsem enakim imenom in priimkom, tako da je včasih težko določiti, kdo izmed njih je postal in prenehal biti ud Družbe ali se je po premoru spet vključil vanjo. Podobna težava je s priimki ženskih družbenic, ki so jih spreminjale po poroki. Prepričan sem, da že sam seznam imen in priimkov samih po sebi nudi precej možnosti za raziskovanje, tako za načine in spremembe oblik pisanja, za primerjanje tipičnih imen in priimkov v posameznih krajih in podobno. Pri imenih krajev sem upošteval obliko, kot jo navaja dr. Lavo Čermelj,³ v oklepaju pa dodal še imena, na katera sem naletel v seznamih v koledarjih Družbe sv. Mohorja. Imena, ki jih nisem mogel povsem natančno ali pa sploh ne razbrati iz omenjenega seznama, sem opremil z vprašajem.

Po letu 1909, predvsem pa po letu 1911 začnejo v seznamih v Koledarjih Družbe sv. Mohorja združevati ude nekaterih praviloma manjših mohorjanskih postojank v videmski nadškofiji in jih priključevati nekaterim večjim, predvsem onim v Svet Lenartu in Špetru. Pri tem so priključene postojanke ohranile svoje posebne sezname znotraj omenjenih krovnih postojank. Zaradi boljše preglednosti sem ohranil posebne tabele oziroma sezname za vse prvotne postojanke, pri vsaki priključeni in krovni postojanki pa sem navedel, kdaj in kam so se priključile oziroma koga in kdaj so vključile.

Arbeč (Erbeč, Rubeč)⁴

Dva dosmrtna uda Družbe sv. Mohorja v letih 1901–10, eden v letih 1911–12, dva v letih 1912–14, poleg njih pa še po 2 letna uda v letih 1901–04, eden leta 1905, 2 leta 1911, trije v letih 1912–14, skupaj 8 (3 dosmrtni, 5 letnih) udov v letih 1901–14.

Poverjenik:

Alojzij Klinjon, kaplan (–1901–05)

Dosmrtni udje:

Jože Hvala (Kvala) (–1901–10 (?)), Jožef Mučič (Muzzič) (–1901–14), Carola (Karola) Jussič (1912–14)

Letni udje:

Brez navedbe poklica ali stanu (4): Ant. Hvala (Kvala) (–1901–04), Avguštin Birtič (1911–14), Marija Hvala (1911–14), Jožef Muzzič (1912–14)

V letih 1911–14 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Špetru.

Ažla

Štirje letni udje v letu 1901, 2 v letu 1902, 2 v letih 1903–07, štirje v letih 1908–09, 4 v letu 1910, 2 v letu 1911, skupaj 9 udov v letih 1901–11.

Poverjenika:

Jakob Tropana (Tropina), kaplan (–1901–07), Jakob Lovo, kaplan (1908–10)

³ Lavo Čermelj, Tržaško ozemlje ter Goriška in Videmska pokrajina. – Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani, 1958, str. 75–78.

⁴ Podatki so iz koledarjev Družbe sv. Mohorja za leta od 1902 do 1915.

Dosmrtni udje:

Karol Jušič (1909–11)

Letni udje:

Jakob Lovo, kaplan (1911)

Vit. De Leonardi, klepar (1903–08)

brez navedbe poklica ali stanu (5): Josip Batajin (–1901, 1908–10), Jož. Butera (Butara), (–1901), Alojz Venturin (–1901), Jože Venturin (1902), Janez (Ivan) Možnik (1908–10)

V letih 1911–14 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Svet Lenartu.

Bjača (Biača)

Štirje letni udje v letih 1905–07, 5 v letu 1908, 4 v letu 1909, eden v letih 1910–11, skupaj 5 udov v letih 1901–11.

Letni udje:

Jože Raker, cerkovnik (1905–06, 1908)

brez navedbe poklica ali stanu (4): Al. Blankin (Blanchin) (1905–09), Štefan Domeniš (1905, 1907–11) Ivan Sukaja (Šukaja) (1905–09), Nadalja (Natalija) Blankin (Blanchin) (1906–09)

V letih 1911–14 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Špetru.

Brišče (Brišca, Brišča)

Šest letnih udov v letih 1901–02, 8 v letu 1903, 7 v letu 1904, 5 v letu 1905, 4 v letih 1906–07, 3 v letu 1914, skupaj 15 udov v letih 1901–14.

Poverjenik:

Anton Trušnik, kaplan (–1901–07)

Letni udje:

Josip Čačič, kaplan (1914)

Lucija Gorjup, kuharica (–1901–07)

krčmar: Jožef Uršič, (–1901–03)

Miha Manzini, kovač (1905–07)

brez navedbe poklica ali stanu (10): Jan. Kručil (Kricil) (–1901–02), Janez Manzini (Manzin) (–1901–04), Jož. Domenis (1901, 1903–04), Ant. Dobrolo (1902), Ant. Birtič (Birtig) (1903–06, 1914), Emilij. Domeniš (1903–04), Ant. Gožnjak (1904), Ana Medveš (1905), Jožef Tomažetič (1907), Ada Komugnero (1914)

V letu 1910–14 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Mrsinu, leta 1914 pa v Špetru.

Čanebola (Čenebola)

Pet letnih udov v letih 1901–02, 6 v letu 1903, 8 v letu 1905, 7 v letu 1907, 6 v letih 1909–10, 6 v letih 1911–12, skupaj 19 udov v letih 1901–12.

Poverjenika:

Peter Ker, duhovnik (–1901–03), Ant. Visentini (Visentin), vikar (1905)

Letni udje:

Ant. Visentini (Vižentin), vikar (1907, 1909–12)

tretjeredniki (1909–10 (?))

Ant. Trakonja, cerkovnik (1909–11)

dekliška Marijina družba (–1901–03, 1905, 1907)

brez navedbe poklica ali stanu (14): Avg. Cenčič (–1901–03), Anton Trakonja (–1901–03, 1905, 1907), Al. Safinja (Saffigna) (1901–03, 1905), Avg. Trakonja (1902–03), Marija Cenčič (1905, 1911), Janez Ivančič (1905), Terezija Peressini (1905), Alojzija Trinko (1905), Ivan Ivančič (1907, 1909–12), Angel Marzolla (1907, 1909–12), Jož. Soko (1907), Al. Subijac (1907), Mar. Subijac (1909–10 (?)), Mar. Čekon (1911–12)

V letih 1909–12 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Vidmu.

Čedad

En letni ud leta 1902, 2 leta 1903, 2 v letih 1904–05, 6 leta 1908, 5 leta 1909, 12 leta 1910, 7 leta 1911, eden leta 1914, skupaj 12 udov v letih 1901–14.

Poverjeniki:

Ant. Trusnik, župnik v Galijanu (1909), Josip Skamnik (Skaunik), gostilničar (1910), Peter Sitar, trgovec (1911)

Letni udje:

Andrej Čjačič, kaplan (1904), Ant. Trusnik (Trušnik), župnik v Galijanu (1908, 1911), Olga Blazutič, krčmarica (1902–03, 1905, 1908–09 (?)) (1908 2 iztiska), Val. Manzini, krčmar (1903–05)

Jos. Skaunik (Skamnik), hotelir (1908–10, 1911)

Peter Sitar, trgovec (1908–10)

brez navedbe poklica ali stanu (4): Peter Domenis, (Domeniš) (1909–11, 1914), Val. Domenis (1911), Iv. Dreščak (1911), Ivan Sinik (1911).

V letu 1914 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Roncu.

Dolenji Barnas (Barnas)

Štirje letni udje v letu 1901, 3 v letih 1902–03, 4 v letu 1904, 3 v letih 1905–06, 14 leta 1907, 1 leta 1908, 3 leta 1909, eden leta 1910, skupaj 19 udov v letih 1901–10.

Poverjenik:

Anton Klemenčič, kaplan (–1901–04)

Letni udje:

Alojzij Mulič, duhovnik (–1901), Jože Domeniš, kaplan (1906–07), Josip Skur, kaplan (1908–10)

brez navedbe poklica ali stanu (15): Alojz Špaljut (Španjut) (–1901–07, 1909), Ana Vižintin (–1901–07), Avgusta Dorbolo (1904), Mar. Domeniš (Domenis) (1905–07), Ant. Bečja (1907–09), Benvenuta Bečja (1907), Avg. Klemenčič (1907), Jola Mutič (1907), Jož. Mutič (1907), Otil. Mutič (1907), Ant. Podgožnik (1907), Felic. Podgožnjak (1907), Juri Strukil (1907), Judita Urli (1907), Avgust Borghese (1909)

Domeneži (Domenža, Domeniš)

Pet letnih udov v letu 1901, 4 v letu 1902, 4 v letu 1905, skupaj 7 udov v letih 1901–05.

Letni udje:

brez navedbe poklica ali stanu (5): Jože Domenis (Domeniš) (–1901–02, 1905), Štef. Domenis (Domeniš) (–1901–02), Amalija Domeniš (1901–02), Emilj. Domeniš (1901–02, 1905), Ver. Sirak (1901), Jože Sirak (1905), Anton Špekonja (1905)

Dreka (Drenkija)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		13	13
1902		13	13
1903		15	15
1904		18	18
1905		4	4
1906		13	13
1907		14	14
1908		16	16
1909		8	8
1910		14	14
1911		12	12
1912		11	11
1913		11	11
1914		12	12
1901–14			50

Poverjeniki:

Jožef Gožnjak, župnik (–1901–04), Ivan Sinik, kurat (1908), Anton Domenis (Domenik), župnik (1910–14)

Letni udje:

Iv. Sinik, župnik (1906–07, 1909–10)

župnijska knjižnica (1903)

Mar. Trušnik, gostiln. (1914)

brez navedbe poklica ali stanu (45): Jožef Trinko (–1901–04, 1908–11), Jožef Cicigoj (Čičigoj) (–1901–03, 1908, 1911), Ivan (Jan.) Trinko (–1901–08, 1911–12), Ivan (Janez) Bernik (Bernjak, Brnjak) (–1901–14), Marija Dreščak (Dreček) (–1901–04), Lucija Faletič (Feletič) (–1901–07, 1911), Ana Matelič (–1901), Anton Bernjak (Bernik) (–1901, 1914), Jan. (Iv.) Bernjak (–1901–04), Andr. Trinko (–1901–04, 1908–14), Ant. Trušnik (–1901), Peter Trušnik (–1901), Ant. Krajnik (1902), Iv. (Jan.) Praprotnik (1902–04), Jožef Trušnik (1902–08, 1914), Filip Zuferli (Čuferli, Cufarli) (1902, 1907–08), Ant. Čičigoj (1903–04), Jan. (Ivan) Trušnik (1903–04, 1914), Mar. Čičigoj (1903), Jožef Faletič (Feletig) (1904, 1909–14), Jože Bledič (1904), Ivan Trinko (1904, 1906), Jože Trinko (1904, 1906–07, 1911), Jožef Krajnik (1904, 1912–13), Marija Skuderin (1904), Ant. Cuoder (1906), Iv. Dreščik (1906–07), Jos. Dreščik (Dreščič) (1906–08, 1911–14), Jož. Dreščik (Dreščič) (1906–14), Luc. Faletič (Feletič) (1906), Ant. Škuderin (1906–08), Krist. Škuderin (1906),

Jožef Trušnik (1906–08), Justina Bernik (1907–08, 1911–14), Jan. Cuferli (1907), Jan. Čičigoj (1908), Ivan Krajnik (1908), Jožef Simonelič (1908), Mat. Cuferli (1909–10), Luka Sauli (1909–10), Marija Grbec (1910), Marija Šavli (1912–14), Krist. Trušnik (1912), Matilda Trušnik (1913), Ant. Škudelin (1914)

V letih 1910–14 so bili mohorjanski postojanki v Dreki priključeni mohorjani Štoblenka.

Gorenji Barnas

En letni ud v letu 1901, 2 v letu 1902, 1 v letu 1903, 2 v letu 1904, 3 v letu 1908, 9 v letu 1909, 10 v letu 1910, 8 v letu 1911, 4 v letih 1912–13, 3 v letu 1914, skupaj 15 udov v letih 1901–10.

Poverjenik:

Janez (Ivan) Manzini (Manzin), kaplan (–1901–04, 1908–10 (?))

Letni udje:

Ivan Manzin (Manzini), kaplan (1907, 1911–14)

brez navedbe poklica ali stanu (14): Jak. Černoja (1902), Amalija Sirak (Sirach) (1904, 1906–14), Evgenij Blazutič (Blažutič) (1908–12), Greg. Blazutič (1909–10), Jož. Birtič (1909–10) Ser. Carlič (1909–10), Argija Sitar (1909–10), Miha Koren (1909–10), Ivan Blažutič (Blasutig) (1911–14), Peter Modrijan (1911), Anton Petričič (1911), Katarina Sakli (1911), Gilda Sitar (1911), Anton Petričig (1913),

V letih 1911–14 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Špetru.

Gorenji Tarbij (Tarbilj, Terbelj)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		1	1
		–	–
1908		5	5
1909		12	12
1910		16	16
1911		7	7
1912		11	11
1913		7	7
1901–13			23

Poverjenika:

Jože Bernik, župnik (–1901), Aleksander Tomažetič, kaplan (1908–10)

Letni udje:

Aleksander Tomažetič, kaplan (1911–13)

dekliška Marijina družba (1909–13),

brez navedbe poklica ali stanu (20): Ivan Drekonja (1908–13), Andrej Hvalica (1908–13), Mih. Kos (Kuos) (1908–10 (?), 1912–13), Ant. Šulin (1908–10 (?)), Ivan Bernik (1909–10), Štef. Bevcar (1909–10), Josip Čebaj (1909–10), Josip Hvalica (1909–10, 1913), Josip Kaučič (1909–10), Josip Štulin (1909–10), Valentin Bukovac (1910), Ana Guš (1910), Jan. (Iv.) Hvalica (1910–12), Ivan Kos (Kuos) (1910, 1912), Josip Matevčič

(Mateučič) (1910, 1912–13), Alojzija Drekonja (1911), Ter. Klinjon (1911), Al. Baluš (1912), Št. Čebaj (1912), Ivanka Petruša (1912)

V letih 1911–14 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Svet Lenartu.

Grmek (Garmak)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		9	9
1902		11	11
1903		10	10
1904		20	20
1905		16	16
1906		15	15
1907		15	15
1908		14	14
1909		11	11
1910		12	12
1911		12	12
1912		11	11
1913		13	13
1914		17	17
1901–14			43

Poverjenik:

Peter Černota, kaplan (–1901–10, 1912–14)

Letni udje:

dekliška Marijina družba (1902–14)

Štefan Čebaj (Čibej), posestnik, župan (–1901–14)

posestniki (4): Andrej Čebaj (Čebaj) (–1901–14), Jožef (Josip) Hlodič (Klodič) (–1901–06, 1911–14), Alojzij Peternel (–1901–05), Anton Zdravlič (Zdraulič) (1902–14), gospodinji (2): Marija Faletič (Feletič) (–1901–03, 1905–10(?)), Antonija Hvalica (1904–05)

fantje (6): Al. Čebaj (1904–05), Ant. Guš (Gus) (1904–08, 1911–14), Val Loščak (1904–05), Jož. Loščak (1904), Ciril Marinič (1904–05), Ciril Rutar (1904–05)

dekleta (4): Viktorija Zdravlič (Zdraulič) (1904–14), Marija Černetič (1901–05, 1910–14), Amalija Križetič (1904), Al. Čebaj (1904),

brez navedbe poklica ali stanu (24): Ant. Trušnik (–1901), Ivan Zdravlič (–1901), Filip Trušnjak (–1901), Pija Feletič (Faletič) (–1901), Anton Vogrič (1902, 1911), Regina Zdravlič (1902–03), Al. Bukovac (1904), Ivan Cuferli (1904, 1906–07), Ivan Bernik (1906–10 (?)), Ant. Bukovec (1906–07), Ivan Čebej (1906–08), Josip Peternel (1906–11), Jos. Zdravlič (Zdraulič) (1906–12), Mar. Hlodič (1907–10 (?)), Valentin Gus (1908), Alojzij Loščak (1910–14), Ida Bukovac (1913–14), Iv. Rukin (1913–14), Mar. Vogrič (1913), Iv. Dreščak (1914), Al. Trušnik (1914), Ana Vogrič (1914), Ivan Vogrič (1914), Val. Vogrič (1914)

V letih 1911–14 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Svet Lenartu.

Kodermaci

Pet letnih udov v letih 1901–02, 10 v letu 1903, 11 v letu 1904, 2 v letu 1908, 3 v letu 1909, skupaj 17 udov v letih 1901–09.

Poverjenik:

Anton Trušnik, kaplan (–1901–04); (od 1901–02 2 iztisa)

Letni udje:

Nadaljo Zufferli, kaplan (1908–09)

posestniki (6): Alojz Durjava (Duriava) (–1901–04), Josip (Jožef) Pavša (Pausa, Pauša) (–1901–04, 1908–09), Anton Bodigoj (1903), Anton Bordon (1903), Anton Lesica (1903), Štefan Lesica (1903–04)

brez navedbe poklica ali stanu (9): Ant. Kovačevščak (1903–04), Antonija Kodermac (–1901–04), Evg. Velišček (1902–03), Ant. Cotič (1903–04), Jož. Bordon (1904), Ahil Breščak (1904), Karolina Čubac (1904), Št. Žnidaršič (1904), Štefan Veliščič (1909)

V letu 1909 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Praprotnem.

Kosica (Kožica, Kosca)

En dosmrtni ud v letih 1901–14, poleg tega še 2 letna uda v letih 1901–04, 4 leta 1905, 3 leta 1906, 2 leta 1907, 3 leta 1908, 4 leta 1909, 14 leta 1910, 10 leta 1911, 6 v letih 1912–13, 7 leta 1914, skupaj 18 (1 dosmrtni, 17 letnih) udov v letih 1901–14.

Poverjenika:

Ant. Guš (Gus), kaplan (–1901–10 (?)), Natal Monkar, kaplan (1912–14)

Dosmrtni udje:

Janez (Iv.) Obid, posestnik (–1901–14)

Letni udje:

dekliška Marijina družba (1910–14),

Jak. Oviščak, mizar (1904–06, 1909–10 (?))

fant: Favštin Černota (–1901–06)

brez navedbe poklica ali stanu (12): Ant. Černota (1907–14), Antonija Dreščik (1908–14), Ter. Čuk (Čjuk) (1910–11), Valent. Oviščak (1910–14), Ant. Rukli (1910–11), Al. Skavnik (1910–11), Andrej Tomažetič (1910–11), Jož. (Jos.) Tomažetič (1910–11), Al. Zdravlič (1910), Jos. Rukin (1911), Mar. Tomažetič (1911), Jos. Cendov (1912–14), Ant. Tomažič (1914)

V letih 1911–14 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Svet Lenartu.

Kravar

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		4	4
1902		9	9
1903		–	–
1904		8	8
1905		1	1

1906	1	1
1907	1	1
1908	1	1
1909	2	2
1910	11	11
1911	7	7
1912	1	1
1913	1	1
1914	3	3
1901–14		25

Poverjenik:

Lucijan Kržetič, kaplan (1901–02, 1904, 1910)

Letni udje:

Lucijan Kržetič, kaplan (1905–09, 1911–14)

Jos. Kravanja, gostilničar (1914)

Andrej Šibac (Šibav, Šiban), zidar (1901–02, 1904, 1910–11, 1914)

brez navedbe poklica ali stanu (22): Al. Beučar (Bevčar) (1901–02), Marija Šauli (Šavli) (1901–02), Marija Hvalica (1902, 1910), Alojzija Karlič (1902), Alojzij Kravanja (1902, 1904), Alojzija Šibav (1902), Jož. Sibav (1902), Ant. Benčar (1904), Petrina Česnik (1904), Alojza Hvalica (1904), Evg. Hvalica (1904), Alojza Šiban (Šibav) (1904, 1910), Alojz Bukovac (1910), Ivan Hvalica (1909–10), Jan. Hvalica (1910–11), Mar. Hvalica (1910), Valentin Klinac (1910–11), Amal. Šibav (1910), Ant. Šibav (Šiban) (1910–11), Anton Šulin (1910), Felica Kržetič (1911), Antonija Šulin (1911)

V letih 1911–14 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Svet Lenartu.

Landar

Enajst letnih udov leta 1901, 10 leta 1902, 12 leta 1903, 9 leta 1904, 7 v letih 1905–06, 6 v letih 1907–08, 5 leta 1909, 6 v letih 1910–13, skupaj 16 udov v letih 1901–13.

Poverjenik:

Anton Kosmačin, kaplan (–1901–09)

Letni udje:

Anton Kosmačin, (Kosmacini), kaplan (1905–08, 1911–14)

dekliška Marijina družba (1903–14)

cerkovnik: Jože Raker (1901–03)

brez navedbe poklica ali stanu (13): Ivan Bjankin (Blankin) (–1901), Virgilij Bankič (–1901–06), Anton Birtič (–1901–03), Roza (Rozalija, Roža) Manzini (Mancin) (–1901–14), Jože Kosmačini (Kosmačin) (–1901–07), Anton Štrukelj (–1901–03), Emilij. Floran (–1901), Ivan Sukaja (–1901–04), Jožefa (Jožef?) Španjut (1901–03), Terezija Klinjon (1902–14), Štefan Domeniš (1903–04, 1913–14), Perina (Pijerina) Žuber (Zuber) (1904–14), Antonija Medved (1911–12)

V letih 1911–14 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Špetru.

Laze

Dva letna uda v letu 1901, 4 v letih 1902–03, 3 leta 1904, 1 leta 1905, 4 v letih 1906–07, 2 leta 1908, 1 leta 1909, 6 leta 1910, 1 v letih 1911–12, skupaj 8 udov v letih 1901–12.

Poverjenik:

Janez Domeniš, kaplan (–1901–04)

Letni udje:

Janez Domeniš, kaplan (1905–07)

brez navedbe poklica ali stanu (7): Marija Plata (–1901–04, 1907), Anton Birtič (1902–03), Avgušтина Klinjon (1902–03), Ivan (Jan.) Rakar (Raker) (1904, 1906–10), Ana Marija Plata (1907), Silverij Pušin (Pušini) (1908–10), Ivan Ranaro (1911–12)

V letu 1912 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Špetru.

Matajur

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		10	10
1902		8	8
1903		8	8
1904		12	12
1905		40	40
1906		27	27
1907		11	11
1908		18	18
1909		26	26
1910		76	76
1911	1	50	51
1901–11			155

Poverjenika:

Ant. Vižintin (Vižintini), kaplan, vikar (–1901–04), Al. Blažutič, kaplan (1905–11)

Dosmrtni udje:

Jož. Massera (1911)

Letni udje:

posestnik: Fil. Kociančič (1905)

dekle: Matilda Gožnjak (1905)

brez navedbe poklica ali stanu (150): Anton Goleš (Golež, Golles) (–1901–05), Ant. Golež (Goleš) (–1901–02, 1905), Andrej Gožnjak (–1901–02, 1904, 1906), Jan. Loščak (1901, 1905), Miha Loščak (–1901), Jož. (Josip) Medveš (Medvež) (–1901, 1903–06, 1911), Luka Medveš (–1901–02, 1904–11), Ant. Podorelšček (Podorješčak) (1901, 1903–07, 1911), Janez (Ivan) Zvanela (Zuanela, Zuanella, Žvanola) (–1901–10 (?)), Antonija Franc (1902, 1904), Mohor Gorenščak (1902–04, 1911), Ivan (Jan.) Gožnjak (1903, 1905–06), Mat. Gožnjak (1903, 1905), Lucija Medveš (1903), Fr. Filipac (1904), Lojza Trinko (1904), Al. Franz (1905), Anton Franz (1905–06), Anton Franz (1905), Ant. Franz (1905), Filip Franz (1905–06), Janez Franz (1905), Janez Franz (1905), Tom. Franz (1905), Al. Golles (1905), Fil. Golles (Goleš) (1905–08), Štef. Golles (1905), Val. Golles (Goleš) (1905–06), Val. Golles (Goleš) (1905–06), Anton Gožnjak (1905–06), Jakob

Gožnjak (1905–06), Janez Gožnjak (1905), Jož (Jos.) Gožnjak (1905–06), Virginija Gožnjak (1905–06), Mario Ibollo (1905), Fil. Loščak (1905), Jožefa Loščak (1905), Janez Kociančič (1905–10 (?)), Ant. Medves (1905), Ant. Medves (Medveš) (1905–06), Ant. Moruščak (1905, 1910), Janez Podor (1905), Ant. Podorješčak (Podoreščak) (1905), Ivan Blažutič (1906), Avg. Franz (1906), Fil. Franz (1906), Anton Gožnjak (1906), Avg. Gožnjak (1906), Val. Gožnjak (1906), Filip Markulin (1906–11), Ant. Mašera (1906), Josip Mašera (1906), And. Feletič (1907), Antonija Polonk (ova) (1907, 1911), Filip Sous (1907–08), And. Tonzin (1907–08), Andr. Buzak (1908–10(?)), Ivan Dolenjc (1908), Janez Lukej (1908, 1910–11), Av. Korošak (1908), Anton Kos (1908–11), Al. Peran (1908), Jož. Polonk (1908), J. (Ivan) Rutar (1908–10(?)), Jan. Skorbin (1908), Ana Trušnjak (Trusnjak) (1908–11), Ant. Cernetič (1909–10), Ver. Cernoja (1909–10), Mar. Gos (Kos?) (1909–10), And. Manzin (1909–10), Al. Maurič (1909–10), Ant. Kassin (1909–10), Val. Korosaz (1909–11), Tom. Kozarin (1909), Angela Kramar (iova) (1909), Filip Orsul (1909), Ter. Podskal (Podskalo) (1909–11), Miha Salut (1909), Antonija Sous (ova) (1909–11), Ant. Skarbin (1909–10(?)), Mat. Stefič (1909–10(?)), Jan. Tonzin (1909–10(?)), Alojz Cehova (1910), Fr. Cendov (1910–11), Jan. Cernetič (1910), Veron. Cernoja (Černoja) (1910–11), Angelin Dus (1910), Ferdinand Franc (1910), Jan. Fulmin (1910), Virg. Fulmin (1910), Jož. Goles (Golaz) (1910–11), Alojz. Gos (1910), Moh. Gošnjak (1910), And. Jellina (1910–11), Mar. Jerep (1910), Val. Juretič (1910), Alojz Kassin (1910–11), Amalija Kos (1910–11), Val. Kudič (1910–11), Jožefa Kudrič (1910), Alojz Loščak (1910), Jož. Lučioukin (1910), And. Markič (1910), Urb. Matiz (1910), Al. Maurič (1910), Št. Medved (1910), Virgin. Medveš (1910), Amalija Mulon (1910), Al. Njesin (1910), Virgilij Oballa (1910), And. Pačei (1910), Ant. Pačei (1910–11), Alojzij Peran (1910), Val. Pers (1910), Andr. Petričič (1910), Janez Rečankin (1910), Jož. Sekli (1910–11), Jan. Skarbinac (1910), Ant. Slunder (1910–11), Mih. Slunder (1910–11), Alojz. Smon (1910–11), Ant. Stefič (1910), Ivan Sturam (1910–11), Miha Tamasič (1910), Jožefa Zail (1910), Mar. Zuanella (1910), Ant. Žubil (1910), »Agostin in Mežnoju« (1910), Anton Franz (1911), Felicita Golop (1911), Miha Gos (Kos?) (1911), Jakob Jaku (1911), Mih. Jaletič (1911), Št. Kovač (1911), Val. Kudrič (1911), Ana Luk (1911), And. Malaz (1911), Ant. Manzin (1911), Marija Masera (1911), Tom. Massera (1911), Filip Na Salli (1911), Val. Puzak (1911), Ant. Rečankin (1911), Avgušтина Skarbin (1911), Jož. Štefič (1911), Ant. Tonzin (1911), Mat. Urban (1911), Mohor Velikaz (1911), Tom. Velikaz (1911), Fulmina Zamet (1911), Janez Žnidar (1911), Ant. Žubil (1911)

Mažerole (Mažarola)

Poverjenik:

Jože Jušič, kaplan (1902–07)

Letni udje:

Neznan J. (1902), Tekla Borejanič (1903)

Mrsin (Mersin, Marsin)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		9	9
1902		6	6
1903		7	7

1904		11	11
1905		12	12
1906		14	14
1907	1	9	10
1908		9	9
1909		12	12
1910		25	25
1911		14	14
1912		13	13
1913		10	10
1914		10	10
1901–14			47

Poverjeniki:

Miha Zabreščak, kaplan (–1901–05), Jožef Šaligoj, kaplan (1906–09), Valentin Batič (1910), Jožef Šaligoj (1911–14)

Dosmrtni udje:

Evgen Zorza (1907)

Letni udje:

dekliška Marijina družba (1901, 1911)

Janez (Iv.) Savli (Šavli, Saul, Šavel, Savel), mizar (–1901–05, 1907–12)

posestniki (2): Št. Gorenšak (Gorenšak) (–1901–05), Val. Zorza (–1901–06, 1909–11)

brez navedbe poklica ali stanu (39): Andrej Jereb (Jerep, Jarep, Jareb) (–1901–14), Jožef Zorza (–1901–06, 1908, 1911, 1913), Mat. Koren (1901), Iv. Marse (1901), Antonija Medveš (1903), Jožef Juretič (1904–10(?)), Jože Juretič (1904, 1909–10), Jože Kukovac (1904), Janez Medveš (1904, 1908–12), Valent. Zorza (1904–07), Val. Juretič (1905, 1909–11, 1913), Avg. Marseu (1905), Katra Zorza (1905), Val. Zorza (1905), Matevž Gorenščak (1906–14), Jože Kukovac (1906), Peter Marseu (1906), Vanca Medveš (1906), Peter Obala (1906–08), Virginija Obala (1906–07), Jan. Šavel (Šavli) (1906, 1913–14), Avg. Zorza (1906–07), Alojzij Medveš (1908–10(?)), Ant. Jantič (1909–10), Ant. Juretič (1909–10), Antonija Batistič (1911, 1913–14), Janez Birtič (1911, 1913), Aleksander Marsen (1911), Lovrenc Obala (1911), Marija Obala (1911), Antonija Kajancova (1912), Jan. Kapon (1912), Tonina Maškovič (1912), Jan. Mesnar (1912), Val. Paulin (1912), Marjuta Šaligoj (1912–14), Filip Šuanin (Suanin) (1912–14), Mar. Zorza (1912), Al. Oballa (1914), Jan. Pajtaž (1914), Val. Palaštra (1914)

V letu 1910 so bili mohorjanom tega kraja priključeni mohorjani Brišč.

Oblica

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		9	9
1902		6	6
1903		9	9
1904		13	13
1905		6	6
1906	1	7	8
1907	1	6	7
1908	1	10	11

1909	1	8	9
1910	1	12	13
1911	1	25	26
1912	1	5	6
1913	1	3	4
1914	1	8	9
1901-14			45

Poverjenika :

Ant. Domeniš (Domenis), kaplan (-1901-09); (od 1909 župnijski upravitelj v Dreki), Natal Monkar (1910)

Dosmrtni udje:

Josip Dugar (1906-14)

Letni udje:

Ant. Domenis, kaplan (1905-07), Natal Monkar, kaplan (1911), Jos. Bodigoj, kaplan (1914)

dekliška Marijina družba (1911)

brez navedbe poklica ali stanu (40): Peter Krajnik (-1901-08, 1911-14), Jož. Predan (-1901-02, 1910), Ivan Saligoj (Šaligoj, Šuligoj) (-1901-02, 1910-12, 1914), Marijana Bergu (Borgu) (-1901, 1904-05, 1911-12), Jožef (Jos.) Dugar (Dugaro) (-1901-05, 1911), Ant. Borgu (1901), Antonija Dugar (1901, 1903-06), Iv. Lavretič (Lauretič) (1901, 1914), Al. Dugar (1902), Marija Dugar (1903, 1910), Valent. Predan (1903-10(?), 1912-14), Jož. (Jos.) Bledič (1903-05, 1910-11, 1914), Miha Borgu (1903), Marjeta (Marija, Marjuta) Florjančič (1903-06, 1908, 1911), Karlo (Karol) Bukovac (1904, 1910-11, 1914), Št. Hvalica (1904-05), Alojzija Predan (1904, 1906, 1908, 1911), Jan. Saligoj (1904), Alojzija Dugaro (1905), Anton Žnidarčič (1906, 1908), Cec. Drugar (1907), Tereza Gerbič (Gerbec) (1907, 1911), Miha Šaligoj (1907-10(?)), Al. Mugarli (1908, 1911), Ivan (Janez) Predan (1908, 1910-11), Jos. Šiban (1908), Iv. (Jan.) Lavretič (1909-11), Antonija Predan (1909-11), Favštin Predan (1909-11), Guljelmina Predan (1909-10), Roža Predan (1909-10), Aleksander Predan (1910-11), Zofija Borgu (1911), Cecilija Dugar (1911), Jos. Dugar (1911), Val. Florjančič (1911), Alojzija Predan (1911), Štef. Predan (1911), Alojzija Šiban (1911), Pija Vuk (1911)

V letih 1911-14 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Svet Lenartu.

Platišče (Platišča)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		4	4
1902		4	4
1903		-	-
1904		2	2
1905		11	11
1906		12	12
1907		14	14
1908		18	18
1909		19	19
1901-09			30

Poverjenika:

Jos. (Jož.) Pelico (Pelizzo), kaplan (–1901–02), Natal Monkar, vikar (1904–09); (1909 2 iztisa)

Letni udje:

Andrej Moderjan, župan, (1908–09)

občinska svetovalca: Mat. Kormons (1908), Ivan Zaurli (1908)

ključar: Iv. Kormons (1908)

posestniki (7): Al. Kormons (1905–09), Jož. Kormons (1905–09), Ivan Kramar (1905–09), Ivan Mihelica (–1901–02, 1904–09), Jože Modrijan (Moderjan) (1905–09), Jos. (Jož.) Sedula (Sedola) (1906–08), Val. Sedula (1902, 1905–09)

fantje (2): Anz. Moderjan (1907–08), Al. Sedula (1906–08)

dekleta (10): Josipina Sedula (Sedola) (1907–09), Karol. Šturma (1907–09), Arm. Kramar (1908–09), Mjuta (Mar.) Kufolo (1908–09), Ana Kormons (1909), Mat. Kormons (1909), Ida Kufolo (1909), Angela Mihelica (1909), Ana Sedula (1909), Marija Sedula (1909)

brez navedbe poklica ali stanu (5): Andrej Moderjano (Modrijan, Moderjan) (–1901–02, 1905–07), Ivan Sedula (1901), Sebastjan Kramar (1905–06), Matija Sedula (1905), Ivan Žaurli (1905–07)

Praprotno (Prapetno)

En letni ud leta 1904, 2 leta 1905, 1 leta 1908–09, 2 leta 1910, 1 leta 1913, skupaj 5 udov v letih 1904–13.

Poverjenik:

Natalij Zuferli, kaplan (1910)

Letni udje:

Nadal Zuferli, kaplan (1904–05), Al. Rieppi, župnik (1908–09), Jožef Domenis, kaplan (1913)

Celzo Durijavic, tajnik (1905)

Anton Salamant (1910)

V letu 1909 so bili v mohorjansko postojanko tega kraja vključeni mohorjani s Stare gore in Kodermacov.

Prosnid (Prosenik)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		3	3
1902		4	4
1903		1	1
1904		1	1
1905		2	2
1906		13	13
1907		27	27
1908		30	30
1901–08			34

Poverjenika:

Jan. (Ivan) Kruder, kaplan (–1901–02), Evgen Darbolo, kaplan (1906–08); (1908 2 iztisa),

Letni udje:

dekliška Marijina družba (–1901–02, 1906–08)

brez navedbe poklica ali stanu (31): Rem. Miškorija (1901–02), Matija Šimec (Simic) (1902–07), Janez Miškorja (1905–08), Ana Makorič - Simič (1906–08), Andr. Miškorja (1906–08), Ivan Miškorja (1906–08), Ivan (Janez) Miškorja (1906), Katarina Miškorja (1906–08), Al. Šimic (Simic) (1906–08), Josip Šimic (Simic) (1906–08), Jožef Šimic (Simic) (1906–08), Ana Škur (Skur) (1906–08), Ter. Budulič (1907–08), Avgust Filipič (1907–08), Jul. Filipič (1907–08), Kat. Filipič (1907–08), Kat. Filipič (1907–08), Angel Miškorija (1907–08), Angela Miškorija (1907–08), Jožef Miškorija (1907–08), Marija Miškorija (1907–08), Žef. Miškorija (1907), Ana Simic - Zalj (1907–08), Mat. Simic (Šimic) (1907–08), Mar. Skur (Škur) (1907–08), Avgust Spelat (1907–08), Jožef Trakonja (1907–08), Angel Budulič (1908), Ana Miškorija (1908), Jožef Miškorija (1908), Len. Šimic (1908)

Rezija**Letni udje:**

Nat. Cuferli, kaplan (1901), Ivan Gujon (1902–03); (1902. vključen v Videm)

Ronce (Ronac, Ronec, Roneč)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		2	2
1902		2	2
1903		1	1
1904		1	1
1905		2	2
1906		5	5
1907	1	5	6
1908	2	7	9
1909	3	11	14
1910	4	22	26
1911	5	11	14
1912	5	6	11
1913	6	6	12
1914	9	2	11
1901–14			42

Poverjeniki:

Jože Kormons, kaplan (–1901–05), Ivan Kruder, kaplan (1907–09), Val. Batič, (1910), Janez (Ivan) Krstnik Kruder (1911–14)

Dosmrtni udje:

Jožef Domeniš (1907–14), Emilij. Domeniš (1908–14), Valentin Špekonja (1909–14), Valentin Birtič (1910–14), Anton Domeniš (1911–14), Peter Birtič (1913–14), Ignacij Domeniš (1914), Karol Domeniš (1914), Paskal Domeniš (1914)

Letni udje:

Jan. Sinik, duhovnik (1912)

brez navedbe poklica ali stanu (30): Valent. Domeniš (–1901–02, 1905–08, 1912–14), Peter Blažutič (1906–11), Emilij Domeniš (1906–07), Jože Domeniš (1906), Jožef Sirak (Širak) (1906–07, 1909–14), Ermenegilda Domeniš (1908–10(?)), Val. Sirak (1908–11), Miha Sitar (1908), Andr. Šturam (1908), Jož. Birtič (1909–10), Al. Blažutič (1909–10), Gem. Butara (Butera) (1909–11, 1913), Cecilija Černoja (1909–10), Am. Sturam (1909–10), Ivan Tomac (1909–10), Jan. Berginjan (1910), Mar. Birtič (1910), Peter Birtič (1910), Ang. Butera (1910), Lov. Jereb (1910), Jožef Klavora (1910–11), Ana Martinič (1910–11), Emil Mučič (1910–11), Vikt. Orehinja (1910), Jožef Sirak (1910–11), Jožef Soku (1910), Andrej Šturam (1910), Pet. Domeniš (1912), Jož. Škavnik (1912), Jožef Kukovac (1913)

Srednje

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		7	7
1902		7	7
1903		4	4
1904		3	3
1905		3	3
1906		7	7
1907		6	6
1908		4	9
1909		3	3
1910		20	20
1911		9	9
1912		6	6
1913		8	8
1914		7	7
1901–1914			39

Poverjenik:

Jos. Durijava (Durjava), kaplan (1901–04, 1908–10)

Letni udje:

Jos. Durijava (Durjava), kaplan (1905–07, 1912–14)

brez navedbe poklica ali stanu (38): Matevž Črnetič (–1901–10), Andr. Durjava (Durijava) (–1901–10), Terezija Gorjup (–1901), Jan. (Iv.) Hvalica (1901–02, 1910), Andr. Križetič (1901), Peter Tomazetič (1901–02, 1906, 1910–14), Al. Bevčar (1902), Jož. Simončič (1902), Emilija Durjavič (1903), Ant. Durjava (1906), Št. Hvalica (1906, 1910), Marij. Tomažetič (1906), Val. Črnetič (1907), Marija Drekonja (1907–08, 1911–14), Al. Lauretič (1907), Mar. Benčar (Bevčar?) (1910), Emilija Črnetič (1910), Ivan Črnetič (1910), Mar. Dugar (1910), Mar. Drekonja (1910), Justina Durjavič (1910), Regina Durjavič (1910), Ana Hoščak (Loščak ?) (1910–11), Matilda Hvalica (1910–13), And. Lauretič (1910), Cec. Lauretič (1910, 1914), Amal. Loščak (1910), And. Simončič (Šimončič) (1910), Ant. Simončič (1910), Alojzija Tomažetič (1910), Antonija Črnetič (1911–14), Antonija Črnetič (1911–12), Ana Gerbec (1911), Roža Predan (1911), Mar. Hlodič (1913–14), Anton Petruša (1913–14), Felicita Šiban (1913)

V letih 1911–14 so bili mohorjani tega kraja vključeni v mohorjansko postojanko v Svet Lenartu.

Svet Lenart (Sv. Lenart, Sv. Lenart na Beneškem)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		20	20
1902		18	18
1903		18	18
1904		20	20
1905		19	19
1906		21	21
1907		20	20
1908		14	14
1909		14	14
1910		7	7
1911	1	9	10
1912		6	6
1913		6	6
1914		6	6
1901–14			38

Poverjeniki:

Fran Skavnik, župnik (–1901–07), Ivan Petričič, župnijski upravitelj (1908–10), Peter Černota, kaplan v Grmaku (1911), Ivan Petričič, župnik (1912–14)

Dosmrtni udje:

Anton Prušnik (1911)

Letni udje:

Jak. Lovo, kaplan (1901–04), Andr. Cačič, duhovnik (1902), Jože (Jos.) Gorenščak, kaplan (1905–14), Janez Petričič, župnik (1911)

dekliška Marijina družba (1913)

Peter Faletič, zemljemerec (1904–05)

Mar. Sturam (Šturm), poštarica (1904–14)

Alojz Hvalica, občinski obhodnik (–1901–07, 1909–10(?), 1913–14)

posestnika (2): Jarnej (Jernej) Terliker, (–1901–14), Mihael Hvalica, (1901–10 (?),

brez navedbe poklica ali stanu (25): Mohor Dornjak (Dornik), (–1901–08), Roža (Roza) Gambužič (Gambožič) (–1901–07), Jožef (Jos.) Fon (–1901–12), Alojz Podreka (Podrjeka) (–1901–07), Jožef Rukin (–1901–10 (?)), Peter Skavnik (–1901–07), Karla (Karola) Hvalica (–1901–12), Ant. Ciačič (Cačič, Čačič) (–1901–07), Alojz Cjuk (Čuk) (–1901), Jak. Oviščak (–1901, 1906–08), Jož. Simončič (–1901), Marija Tomazetič (Tomažetič) (–1901–07), Jož. (Jos.) Cendol (Cendov, Čendov) (1901, 1904–07), Jož. Simončič (1901), Marijana Oviščak (1901–03), Emerencijana Regnanovo (1901–07), Amalija Gožnjak (1904–10 (?)), Alojzij Čebaj (1906–08), Mjuta Mašera (1908), Evgenij Matelič (1908), Mar. Di Grazia (1909–10(?)), Mih. Hvalica (1909–10 (?)), Mar. Komešič (1909–10 (?)), Mar. Mašola (1911), Jožef Škur (1911)

V letih 1911–1914 so bili v mohorjansko postojanko v Svet Lenartu vključeni mohorjani iz krajev Ažla, Gorenji Tarbij, Grmak, Kosca, Kravar, Oblica in Srednje.

Sv. Peter ob Nadiži**Poverjenik:**

A. Rigotti, šolski nadzornik (1913)

Letni člani:

dr. Romano Zuliani, profesor (1913)

brez navedbe poklica ali stanu (3): ?. Prodan (1913), ?. Sirok (1913) ?. Suttina (1913)

Špeter (Sv. Peter Slovenov, Sv. Peter Slovenski)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		3	3
1902		3	3
1903		3	3
1904		3	3
1905		2	2
1906		5	5
1907		4	4
1908		8	8
1909		4	4
1910		45	45
1911		6	6
1912		2	2
1913		5	5
1914		5	5
1901–14			72

Poverjenik:

Anton Gujon, župnik (–1901–14)

Letni udje:

kaplani (4): Evgenij Kvarina (1901–14), Ant. Klemenčič (1906), Andr. Čijačič (1908), kaplan (Brišče), Jos. Venturini (1911–14)

dekliška Marijina družba (1910)

brez navedbe poklica ali stanu (18): Ant. Podreka (–1901), Jožef Fula (Jula) (1902–04, 1907–11, 1913–14), Ant. Beligoj (1906), Marija Gujon (1907–11), Miha Mancin (1908), Jož. Sirak (1908), Alojzij Spanjut (Špagnut) (1908, 1911), Mar. Baluh (1910), Avg. Birtič (1910), Iv. Gusota (1910), Mar. Hvala (1910), Kristina Karlič (1910), Jakob Sitar (Kitar?) (1910), Anton Kjabudini (1910), Anton Medved (1910), Peter Modrijan (1910), Iv. Rakan (1910), Marija Autman (1913–14)

Skupno število mohorjanov je visoko predvsem zaradi 45 članov v letu 1910, ko so v seznamu v koledarju Družbe sv. Mohorja za to leto navajali samo poverjenike in nove ude. Iz seznama jih moremo za omenjeno leto poimensko določiti samo 17.

Leta 1910 so bili mohorjani iz Špetra navedeni skupaj z onimi iz Trčmuna, v letih 1911–14 pa skupaj z Arbečem, Bjačo, Briščo, Gorenjim Barnasom, Landarjem, Lazami, Saržento in Tarpečem, od tu tudi nenavadno visoka številka članstva za leto 1910.

Štoblank (Sv. Volbenk, Sv. Štoblank)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1903		5	5
1904		10	10
1905		9	9
1906		12	12
1907		9	9
1908		16	16
1909		–	–
1911		4	4
1912		6	6
1913		5	5
1914		2	2
1901–14			34

Poverjenika :

Jos. Gorenščak, kaplan (1903–04), Ivan Gujon, kaplan (1905–08)

Letni udje:

Ivan Gujon, kaplan (1911–14)

Ant. Praprotnik, župan (1908)

Ant. Grbec (Gherbic), cerkovnik (1903–08, 1912–13)

ključarji (3): Ant. Guš (1903–04, 1906), Josip Namar (1904–05, 1907), Jan. (Ivan) Namor (1908, 1911–14)

brez navedbe poklica ali stanu (26): Ivan Tomažetič (Tomašetič) (1903–04, 1906), Valentin Rukin (1903–06), Jos. Guš (1904, 1906, 1908), Andrej Jurman (1904, 1906–08, 1911–13), Janez Praprotnik (Poljak) (1904, 1906–07), Iv. Tomazetič (Mohor) (1904), Ant. Cicigoj (1905), Josip Cicigoj (1905), Marijana Dreščik (1905), And. Trinko (1905), Ivan Trinko (1905), Marija Cuferli (1906–08), Ant. Praprotnik (1906–07, 1912), Josip Rutar (1906–08), Jan. Tomažetič (1906), Ivan Praprotnik (1907), Roža Borgu (1908), Jan. Medveš (1908), Ang. Namor (1908), Jan. Rutar (1908), Ant. Skudelin (1908), Al. Tomažetič (1908), Jos. Tomažetič (1908), Rozalija Trinko (1908), Valentin Gus (1911–12), Marija Šavli (1913)

V letih 1910–14 so bili mohorjani Štoblanka vključeni v mohorjansko postojanko v Dreki.

Tarčet (Tarčent, Terceta)**Poverjenik:**

Peter Ker, duhovnik (1909)

Letni udje:

Iv. Ker (1909), Iv. Sinik (1909)

Tarpeč (Terpeč)**Letni udje:**

Štef. Domeniš, kaplan (–1901–11)

V letu 1910 sta bila dva mohorjana, ime drugega ni bilo zabeleženo.

V letu 1911 je bil vključen v Špeter.

Topolovo (Topole)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901	1	1	2
1902	1	–	1
1903	1	–	1
1904	1	11	11
1905	1	4	5
1906	1	6	7
1907	2	–	2
1908	1	6	7
1909	1	7	8
1910	1		1
1901–10			20

Poverjeniki (3):

Andr. Čačič, kaplan (–1901), Avg. Žlobe, kaplan (1904), Jožef Domenis, kaplan (1908–09)

Dosmrtni udje:

Anton Trušnjak (Trušnik) (–1901–10), Avg. Žlobe, kaplan (1907)

Letni udje:

Avg. Slobe (Žlobe), kaplan (1905–06)

Cerkveni pevski zbor (1908–09)

Aleks. Bukovac, cerkovnik (1909)

brez navedbe poklica ali stanu (14): Val. Bernjak (1904, 1906–07), Anton Bukovac (1904, 1908), Ant. Filipič (1904), Ana Gorjup (1904), Iv. Gorjup (Garjup) (1904–06, 1908–09), Jože Gorjup (1904–06), Jože Gubana (1904), Regina Rukli (1904), Val. Rukli (1904), Jak. Filipič (1905–06), Marija Pavletič (1906), Matija Bukovac (1908–09), Lucija Garjup (1908–09), Iva. Bukovac (1909)

Trčmun (Tarčmun)

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901	1	9	10
1902	1	7	8
1903	–	6	6
1904	1	6	7
1905	1	9	10
1906	1	12	13
1907	1	9	10
1908	1	7	8
1909	1	6	7
1910	?	?	?
1911	?	?	?
1912	1	4	5
1913	1	5	6
1914	1	3	4
1901–14			29

Poverjenik:

Valentin Domenis, kaplan (–1901–10 (?), 1912–14)

Dosmrtni udje:

Jožef Mašera, posestnik (–1901–14)

Letni udje:

dekliška Marijina družba (1906)

brez navedbe poklica ali stanu (26): Blaž Franc, (–1901–14), Šimon Cendau (Cendol) (–1901), Štefan Trinko (–1901–06, 1908–14), Marija Mašera (–1901–06), Alojzija Trinko (1901–03, 1912–13), Andrej Loščak (1901–03), Fil. Martinič (1901), Miha Medvež (1901), Ivan Mašera (1902, 1905–07), Bl. Duš (1904–05), Iv. Martinčič (Martinič) (1904–05), Jožef Duš (1905–08), Tom. Velikac (1905), Štef. Duš (1906), Šim. Podorenščak (1906), Režika Zabreščak (1906), Katar. Žlunder (1906), Jož. Trinko (1907), Val. Kudrič (1907), Roza (Roža) Mašera (1907, 1909–10(?)), Andrej Duš (1908), Andrej Faletič (1908), Alojzij Trinko (1908–09), Ivan Petričič (1909–10(?)), Marija Petričič (1910), Virginija Trinko (1913)

Mohorjan Al. Trinko je leta 1909 naveden pod Vidmom.

Mohorjani iz Trčmuna so bili leta 1910 vključeni v mohorjansko postojanko v Špetru.

Videm

Leto	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901		11	11
1902		15	15
1903		16	16
1904		19	19
1905		22	22
1906		23	23
1907		26	26
1908	1	27	28
1909	2	24	26
1910			33
1911	2	25	27
1912	2	23	25
1913	2	22	24
1914	2	23	25
1901–14			72

Poverjenik:

Iv. Trinko, profesor in katehet (–1901–14)

Dosmrtni udje:

Avg. Žlobe, duhovnik (1908–14), Evg. Zorza, dijak (1914 bogoslovec); (1909–14)

Letni udje:

Duhovniki (8): mons. dr. Al. Pelizzo, vodja semenišča (od 1907 škof v Padovi) (–1901–12), Evg. Dorbolo, mestni kaplan (1901–02), Iv. Gujon, kaplan (Rezija) (1902), p. Lavrencij Brnjak, kapucin (1907–08, 1912), Ivan Petričič, kaplan (1907), Bern. Bera, kaplan (Karnice) (1909–10 (?)), Ivan Šinik (Rezija) (1913–14), Anton Čenčič (1914)

novomašniki (7): Jos. Škur, novomašnik (1907), Bern. Bera (1908), Vikt. Squarzzolini (1908), Peter Černoja (1914), Pet. Hvalica (1914), Viljem Koletto (1914), Anton Kufol (1914)

bogoslovci (28): Iv. Gujon (–1901), Pavel (Pavlin) Kručil (1901, 1903), Nat. Monkar (–1901–03), Pij Kručil (1902), Josip Domenis (1902–05), Jos. Gorenščak (1902), Jos. Šaligoj (1903–05), Avg. Žlobe (1903), Vikt. Squarzzolini (1905–07), Jos. Škur (1905–06), Aleks. Tomažetič (1905), Bern. Bera (1906–07), Al. Birtič (1906–10 (?)), Ambrož Gujon (1906–10 (?)), Ivan Šinik (Sinik) (1908–11), Ang. Černejec (1909–10 (?)), Jos (?). Čenčič (1913), Josip Cjačič (Čačič) (1913), Peter Černoja (1913), Peter Hvalica (1913), Valentin Ker (1913–14), Pij Kolin (1913–14), Anton Kufol (1913), Anton Mihca (1913–14), Iv. Modrijan (1913–14), Fr. Šavli (1913–14), Anton Vidmar (1913–14), Peter Obala (1914)

dijaki semenišča, gimnazijci (46): Al. Birtič (1901–05), Josip Domeniš (Domenis) (–1901), Ambr. Gujon (–1901–05), Jožef Škur (–1901–04), Aleks. Tomažetič (–1901–04), Iv. Obid (1902), Jos. Šaligoj (1902), Josip Cjačič (Čačič) (1903–04, 1906–12), Karol Jušič (1903–07), Al. Mulič (1903–04), Avg. Zamparutti (1903–05), Bern. Bera (1904), Peter Černoja (1904–12), Ivan Franc (1904), Jos. Peresutti (1904–05), Vikt. Squarzzolini (1904), Ivan Šinik (1904–07), Jos. Budigoj (Bodigoj) (1905–07, 1912), Anton Čenčič (1905–12), Jos. Čenčič (1905), Ang. Černejec (1905–08), Peter Hvalica (1905–12), Jos. Kosmačin (1905–07), Peter Obala (1905, 1908–11), Ant. Kuffolo (Kofol, Kufol) (1906–12), Viljem Kuletto (Kolet, Koletto) (1906–12), Andrej Bernjak (Bernik) (1906–13), Iv. Golež (1906–07), Mihael Medveš (1906–07, 1912–14), Aleks. Šavli (1906–08), Iv. Moderjan (Modrijan) (1907–12), Konst. Novak (1907–11), Al. Hvala (1908–12), Valentin Ker (1908–12), Pij Kolin (1908), Anton Mihca (1908–12), Val. Zabrieščak (1908), Evgenij Zorza (1908), Henr. Matigel (1909–11), Fr. Šavli (1909–12), Ant. Vidmar (1909–12), Avg. Pividori (1910, 1913–14), Jos. Šimic (1910–14), Al. Zdravlič (1911–14), Jul. Golež (Gulež) (1912–14), Josip Kramar (1914), Egid Zlobe (1914)

Emilija Velišič, gospa (1902–10 (?))

Ida Cantarutti, gospodična (1911–14)

brez navedbe poklica ali stanu (9): Mar. Čekon (1910), Zora Velišič (1910), Zora Musoni (1911), N. N. (1912), Marija Obala (1913), Štefan Obala (1913), Mar. Čekon (1914), Jožef Gujon (1914), Lojza Trinko (1914)

Številka 103, ki jo dobimo s seštevanjem posameznih kategorij mohorjanov v Vidmu, je za 31 višja od skupne številke v zgornji tabeli. Razlika gre na račun dejstva, da so določeni mohorjani v tabeli zajeti vsaj dvakrat kot bogoslovci in dijaki, nekateri trikrat kot novomašniki oz. duhovniki ter kot bogoslovci in dijaki. Bern. Bera je naveden kar štirikrat: kot duhovnik, novomašnik, bogoslovec in dijak. V letu 1909 so bili v Videm vključeni mohorjani iz Čeneb, Trčmuna, Šinčurja in Arbeča, v letu 1910 in 1911 pa iz Čenebole.

Zavrh (Brdo-Zavrh)

Šest letnih udov v letih 1901–02, 5 v letu 1903, 6 v letih 1904–05, 5 v letih 1906–07, 4 v letu 1910, skupaj 11 udov v letih 1901–10.

Poverjeniki:

Valentin Pinoza, duhovnik (1901–03), Ivan Kruder, vikar (1904–05), Bazilij Kuleto (1910)

Letni udje:

Ivan Kruder, vikar (1906–07)

Peter Faletič, zemljemerec (1901–02)

brez navedbe poklica ali stanu (7): Jak. Kuleto (1901–07), Štef. Lendaro (1901–07, 1910), Jožef Pinoza (1901–03), Peter Pinoza (1901–05), Valentin Pinoza (1904–07, 1910), Iv. Mauro (1905–07), Josip Negro (1910)

Leta 1910 so bili mohorjani Zavrha-Brda v isti postojanki skupaj z mohorjani iz Čente.

Posamezniki ali manjše skupine mohorjanov:**Brezje**

Josip Sturma, občinski svetnik (1908–09)

Čigla

Ant. Klinjon (1901, 1907–08), Janez Guzula (1901), Anton Birtič (1901, 1907)

Čudat

Ang. Domeniš (1907)

Gljan (Galijan)

Jan. Trušnik, kanonik (1901–07), Pet. Domeniš (–1901–07), Ang. Domeniš (1905)

Lonka

Josip Venturin (Venturini), kaplan (1901, 1903–09)

Petjah

Jožef Jula (–1901, 1905)

Podbrdo

Peter Ker, kaplan (1905–06)

Podcerkev

Jož. Vicuti, duhovnik, dekan v pokoju (–1901–05), Ant. Klemenčič, kaplan (1907–09),

Ant. Beligoj (–1901–05, 1907–09)

Podvaršč

Ada Komjutar (1913)

Prešnje (?)

Ivan Dreščak, kaplan (1909–10)

Sarženta (Serženta)

Jože Tomažetič (–1901), Katja Bečja (1905), Emil Kosmačič (Kosmačini) (1909–14)

V letih 1911–14 so bili mohorjani Saržente vključeni v Špeter.

Veškorša

Jakob Lovo, kaplan, kurat (1905–06)

Stara Gora

Ivan Sinik, kurat (1902–05), Ant. Trušnik, kurat, župnik (1908–09, 1913), Jos. Škur, kaplan (1908)

Subid

Januarij (Janez) Lorio, duhovnik (–1901–02), Evgen Dorbolo, kaplan (1904–05), dekliška Marijina družba (1904–05)

Videmska nadškofija

Družba sv. Mohorja v celoti

Leto	Župnije	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj	Dosmrtni udje	Letni udje	Skupaj
1901	36	5	180	185	1.416	74.697	76.110
1902	35	5	178	183	1.473	78.573	80.046
1903	36	4	171	175	1.521	74.537	76.058
1904	36	5	233	238	1.561	83.037	84.598
1905	42	4	226	230	1.608	81.964	83.572
1906	33	6	228	234	1.660	80.319	81.979
1907	33	9	231	240	1.707	77.439	79.146
1908	33	9	249	258	1.740	82.649	84.389
1909	38	11	228	239	1.778	83.726	85.514
1910	27	12	325	336	1.858	83.931	85.789
1911	26	11	240	251	1.837	83.018	84.855
1912	23	13	137	150	1.848	76.719	78.567
1913	23	15	125	140	1.951	76.320	78.271
1914	20	16	125	141	2.090	76.271	78.361

Za obdobje od 1901 do 1914 sem s seštevanjem udov v predstavljenih 50 mohorjanskih postojankah v videmski nadškofiji zabeležil 947 mohorjanov, od katerih jih je 129 -podaljšalo- svoje članstvo v družbi čez mejno letnico 1900. Ob natančni analizi bi verjetno našli še kakšnega, ki je obdobje okoli omenjene letnice preskočil in se kasneje ponovno vključil med mohorjane. Prav tako je omenjena številka verjetno za nekaj desetnih nižja, ker so bili nekateri mohorjani iz videmske nadškofije v obravnavanem obdobju zaporedno vključeni v dve, tri ali celo več različnih podružnic in so tako v skupno številko vključeni dvakrat, trikrat ali celo večkrat. Napako je mogoče popraviti samo z dolgotrajno natančno primerjalno analizo vseh udov po vseh mohorjanskih postojankah. K tej številki podvajanj in večjega števila članstva najbolj vidno prispevajo duhovniki, ki so se v mohorjanske postojanke praviloma vključevali na vseh postajah njihove službene poti. Z zgolj mehaničnim seštevanjem udov po postojankah pridemo tako do številke 94 mohorjanov duhovnikov v videmski škofiji. Ker so duhovniki v postojankah najbolj poklicno razpoznavni, sem zanje pravil natančno analizo njihovih poklicnih poti in ob določitvi tistih, ki se pojavljajo zaporedoma v dveh ali treh mohorjanskih postojankah, prišel do realne številke 64. Naj ob tem opozorim na dejstvo, ki ga razberemo tudi iz obeh mojih pregledov, da so bili slovenski duhovniki tisti, na katere je padel več kot levji delež razširjanja knjig Družbe sv. Mohorja v videmski nadškofiji, saj so bili skoraj brez izjeme njeni tamkajšnji edini poverjeniki. Iz tabel tudi razberemo, da so duhovniki praviloma postali udje Družbe sv. Mohorja že kot dijaki – semeniščniki oziroma bogoslovci v Vidmu. V nekaj drugih primerih podvajanja mohorjanov pa verjetno ni šlo za poklicne selitve, pač pa se je del udov iz posameznega kraja selil iz ene mohorjanske postojanke v drugo, včasih pa celo vrnil v prvotno. Podobne pojave smo srečali že v obdobju pred letom 1900.

Analiza poklicne oziroma stanovske sestave mohorjanov v videmski nadškofiji nam ob upoštevanju zgoraj omenjenih težav kaže, da sodi velika večina med njimi v kategorijo, ki je v koledarjih Družbe sv. Mohorja ni, sam pa sem jo poimenoval »brez navedbe poklica ali stanu«. Takih udov je 699. Poleg njih je navedenih še 22 posestnikov oz. kmetov, 2 gospodinji, 9 fantov oz. mladeničev in 16 deklet. Pri slednjih dveh kategorijah je težko ugotoviti, kdaj spremenijo stan in postanejo posestniki oziroma kmečke žene. V množici mohorjanov »brez navedbe poklica in stanu« gre nedvomno skoraj v celoti za pripadnike osnovnih štirih zgoraj navedenih stanov – posestnikov, kmečkih žena, fantov (mladeničev) in deklet, nejasna je pač le njihova razdelitev. Poleg omenjenih petih kategorij, ki so tako v videmski nadškofiji kot tudi v vseslovenskem merilu pomenile ogromno večino vseh mohorjanov, naletimo še na dve, ki se v tem času v veliki meri prepletata. Gre za dijake (46) in bogoslovce (28), vključene v mohorjansko postojanko v Vidmu, kjer so se šolali. Mohorjani cerkovniki so bili v letih 1901–14 štirje. Med ostalimi poklicnimi kategorijami v videmski nadškofiji nobena ne preseže številke 10. Tako zabeležimo sedem krčmarjev oz. gostilničarjev, enega hotelirja in gostilničarja, dva mizarja ter po enega profesorja, šolskega nadzornika, zemljemerca, poštarico, trgovca, kuharico, kleparja, kovača, zidarja in enega »občinskega obhodnika«. Kot pripadniki posebnih bolj »položajnih« kot poklicnih kategorij so navedeni še dva župana, en župan-posestnik, trije občinski odborniki, tajnik ter pet cerkvenih ključarjev. Poleg posameznikov naletimo tudi na kolektivne člane, ki pa so vsi povezani s cerkveno dejavnostjo: na dvanajst dekliških Marijinih družb in sicer v Čaneboli, Gorenjem Tarbiju, Grmeku, Kosici, Landarju, Mrsinu, Oblici, Prosnidu, Subidu, Svet Lenartu, Špetru in Trčmunu, poleg njih pa še na tretjerednike v Čaneboli, cerkveni pevski zbor v Topolovem in župnijsko knjižnico v Dreki. Naj ob tem popravim svojo napako iz prikaza mohorjanov v videmski nadškofiji do leta 1900. Dekliške Marijine družbe so tako pred letom 1900 kot tudi v obdobju 1901–14 navajali tudi kot »Družbe Marijinih sester« ali »Družbe Marijinih hčera«, zato sem pripadnice te cerkvene stanovske laične bratovščine, mohorjanske »družbenice« v Mažerolah in Čaneboli pred letom 1900 napačno označil kot redovnice.⁵

Kot lahko jasno razberemo iz objavljenega pregleda, so bili skoraj izključni nosilci mohorjanstva med Slovenci v videmski nadškofiji in z njim povezanega širjenja ter utrjevanja slovenske zavesti v vsem proučevanem obdobju 1866–1914 in seveda tudi zunaj njega do današnjih dni slovenski duhovniki. Že sodobniki iz osrednjih slovenskih pokrajin so se dobro zavedali tega dejstva o slovenski duhovščini v videmski nadškofiji. Ta dejstva je zelo poudarjal tudi Rihard Orel, ki je Beneškim Slovencem posvečal veliko pozornosti v narodnoobrambni reviji Slovenski Branik, mesečniku s podnaslovom Vestnik naših pokrajin, ki je izhajal v letih 1908–14. Leta 1908 jim je poleg drugih krajših prispevkov posvetil dvoje člankov, ki sta očitno nastala na podlagi njegovih osebnih izkušenj iz potovanja po Beneški Sloveniji. Tako je poudarjal, da je duhovščina pri Beneških Slovencih glavni steber in opora slovenskemu jeziku, dušni pastirji pa so hkrati tudi misijonarji slovenščine. Staršem priporočajo branje slovenskih knjig in jih vpisujejo v Družbo sv. Mohorja, mladini priskrbijo slovenske molitvenike in katekizme, z mladimi in starimi se pogovarjajo v slovenskem jeziku, vse to vpliva na narodno zavednost Beneških Slovencev. Slovenski jezik ima varno zavetje v cerkvah, od koder naj bi ga v letu 1908 nihče ne izrival. Poudaril je, da duhovniki berejo evangelije iz

⁵ A. Vovko, Udje ... do leta 1900, str. 434.

slovenske knjige, da je popoldanska služb, razen *«Tantum ergo»*, v slovenščini, pri cerkvenih obredih je toliko slovenščine kot pri nas, le litanije so ob največjih praznikih v latinščini. *«Stopivšemu med mašo v cerkev se mi je srce topilo, ko sem slišal petje v našem milem jeziku. Poje navadno usa cerkev enoglasno, kar nareja še toliko večji vtisek.»*

Avtor je navedel, da je med *«šempeterskimi Slovenci»* pet čisto slovenskih far: *«Št. Peter, Št. Lenart, Dreka, Stara gora in Prapotno»* s 27 podružnicami, kjer so lastni duhovniki kaplani, da je bila na Stari Gori pridiga tudi *«laško»* ob večjih slovesnostih, ker je to romarska božja pot, ljudje pa prihajajo od vsepovsod, posebno iz Furlanije. V prapoški župniji je bila pridiga vsako drugo nedeljo slovenska, sicer pa v furlanščini, ker je bila vas že precej pofurlanjena. Navede še, da so med tarčentskimi oz. terskimi Slovenci delovali trije slovenski duhovniki, v slovenskem jeziku pa so pridigali samo v Prosnidu (Prosenicco) in Platiščih (Platitschis), ter da je v Reziji ena fara s štirimi podružnicami, služba božja pa latinska ali v domačem narečju, ob velikih cerkvenih shodih pa tudi v furlanščini.⁶

V drugem članku o Beneških Slovencih Orel poudarja, da se tamkajšnji otroci naučijo branja v slovenskem jeziku iz katekizmov in molitvenikov, nekateri starši, ki se zavedajo svoje narodnosti, pa otroke *«silijo k temu»* in jih sami vadijo. Poleg katekizmov je skoraj v vsaki hiši molitvenik, *«v boljših in bolj zavednih hišah»* pa tudi knjige Družbe sv. Mohorja. Navede, da je bilo leta 1908 *«beneških Mohorjanov»* 258, prejšnje leto pa 240. Številki je očitno povzel po seznamih v koledarjih Družbe sv. Mohorja. Omeni še, da je v omenjenih *«boljših hišah... celo kak politični časopis iz bližnje Goriške»*. Šentpeterski Slovenci se dobro drže v narodnem oziru, *«dobro vedo, da je slovenska zemlja prostrana in da se z italijanščino dobro izhaja samo v Italiji.»* Mnogo mladih s tega področja dela po svetu in zlasti v slovanskih deželah na železnici in v opekarnah, kjer ugotovijo, da jim koristi znanje slovenskega jezika. Slabše je po avtorjevem mnenju pri tarčentskih (terskih) Slovencih, ki se poitalijančujejo, bolj vztrajno pa se drže slovenskega jezika v krajih bližje avstrijski meji. Take bolj slovenske vasi so *«Prosnid, Platišče, Subit, Karnahtha, Brezje, Javor»*, bolj ali manj poitalijančeni kraji pa so Ahten, Neme, Podbrdo, to pa predvsem zato, ker nimajo več slovenskih duhovnikov, razen v dveh krajih, od katerih je eden Podbrdo (Cesariis). Tamkajšnji duhovnik je sicer slovenskega rodu, vse *«propovedi in druga bogoslužna opravila»* pa so v italijanščini. Slovenci naj bi se pospešeno potujčevali tudi zato, ker so imeli stike *«po kupčiji ali kako drugače»* predvsem s Furlani, med seboj pa ne in se zelo slabo poznajo, zlasti terski Slovenci ne poznajo šentpeterskih, Rezijani pa se sploh trdno drže svojega narečja in običajev. Italijanska vlada naj bi po avtorjevem mnenju iz leta 1908 ne prepovedovala branja in razpečevanja slovenskih knjig, pač pa je med Beneškimi Slovenci pospeševala italijansko branje, jim vsiljevala italijanske molitvenike, širila mednje politični in kmečki tisk. Mladi Beneški Slovenci so neradi brali slovenske knjige, ker ni bilo v njihovih italijanskih šolah ne duha ne sluha o slovenščini, slovenske knjige pa so bile napisane v knjižni obliki, ki se zelo razlikuje od njihovih beneških narečij. *«Morda bi bilo treba osnovati prstonarodni listič za beneške Slovence, ki bi jih poučeval v njihovem narečju in počasi navajal na knjižno slovenščino.»* Znanje knjižne slovenščine bi zelo pospešilo stike *«s slovenskimi hribolazci in letoviščarji, ki naj bi se o poletnem času potrudili v beneško Slovenijo»*. Posebno Nadiška dolina je

⁶ R.(ihard) Orel, Critice o beneških Slovencih. – Slovenski Branik (SB) I/1908, št. 8, str. 147–148.

bila, kot je zatrdil, zelo primerna za letoviščarje: *«Čista voda, hladen zrak, udobna stanovanje in poleg teh zahtev še zgovorni, prijazni ljudje, kakršni so beneški Slovenci.»*⁷

Slovenski Branik si je tudi kasneje vse do konca svojega izhajanja v letu 1914 prizadeval, da bi redno objavljala novice o Beneških Slovencih, tistem delu *«našega naroda, ki je popolnoma odtrgan od slovenske celote. Deli jih od nas državna meja, a zedinja jih z nami iskrena ljubezen»*. Slovenski Branik jim bo zato rad odprl *«svoje predale»* in se bo pogosto spominjal *«njih veselih in žalih zgodeb»*.⁸ Tokrat ni naš namen, da bi sledili tem zanimivim vestem, omenimo le dve iz prvih številki Branika, ki se nanašata na duhovnike mohorjane v videmski nadškofiji. Tako ta mesečnik že na isti strani pod omenjeno obljubo o prinašanju novic o Beneških Slovencih poroča o smrti kaplana iz Brišč in poverjenika tamkajšnje mohorjanske postojanke Antona Trušnika, ki je umrl decembra 1907. Naglašja, da je bil narodno zaveden duhovnik, ljubitelj slovenskih knjig in slovenskega petja, da je tudi sam zložil več slovenskih pesmi, zlasti prigodnic, ki jih je nekaj dal tudi natisniti.⁹ Iz obeh pregledov mohorjanov lahko ugotovimo, da je bil Trušnik od 1890 do 1907 poverjenik mohorjanske postojanke v Briščah. Podobno navaja Slovenski Branik že v svoji naslednji številki, da *«Beneški Slovenci zopet žalujejo po dveh slovenskih duhovnikih»*. Šlo je za bivšega kaplana v Ažli Jakoba Tropina in za župnika v Svet Lenartu Frana Skavnika. Slovenski Branik ne navaja datuma njune smrti, iz datuma objave novice v začetku leta 1908 pa lahko sklepamo, da gre podobno kot pri Trušniku za konec leta 1907. Slovenski Branik pospremi novico s komentarjem, da pomeni smrt *«usakega slovenskega duhovnika na Beneškem nenadomestljivo izgubo za slovenstvo»*.¹⁰ Tako Tropina (pisan tudi Tropina), kot Skavnika, sta bila do smrti poverjenika Družbe sv. Mohorja v Ažli in Svet Lenartu, prvi od 1898 do 1907, drugi od 1889 do 1907.

V prvem delu pregleda mohorjanov v videmski nadškofiji sem obljubil, da bom v drugi del poleg delovanja mohorjanov v letih 1901–14 vključil tudi obsežnejšo analizo tamkajšnjega delovanja Družbe v celotnem obdobju do 1. svetovne vojne ter predstavitev njenih najodličnejših udov. Taka analiza bi nedopustno povečala obseg tega prispevka, zato jo bom objavil ob drugi priložnosti. V tej analizi seveda ne bo manjkalo predstavitev delovanja udarne stotnije duhovnikov mohorjanov, od katerih jih precej ni najti niti v tako krajevno določeni in v biografiko usmerjeni publikaciji, kot je Primorski slovenski biografski leksikon. Ob tej ali kaki drugi priložnosti velja proučiti tudi «kolonijo» Beneških Slovencev – v Vladikavkazu v Rusiji, ki so se tja preselili predvsem iz Dreke in Svet Lenarta in so bili v obdobju 1897–1913 vestni udje Družbe sv. Mohorja s svojim lastnim poverjenikom Matevžem Rutarjem.¹¹ Število mohorjanov iz Vladikavkaza se je v tem času gibalo od 1 do 8. Primerjava obeh obdobjev proučevanja kaže ob siceršnjih številnih podobnih značilnostih delovanja tudi kakšno razliko. Tako je bilo v prvem do leta 1900 nekoliko več mohorjanskih postojank (61) kot v obdobju 1901–14 (50), udov Družbe samih pa nekoliko manj, okoli 750 do leta 1900, okoli 900 do leta 1914. Vrstni red najštevilčnejših postojank se je po letu 1900 nekoliko spremenil, tako je prvo mesto z naskokom prevzel Matajur, ki je bil do leta 1900 med srednjimi postojankami.

⁷ R. Orel, Črtice o beneških Slovencih II. – SB I/1908, št. 10, str. 184–185.

⁸ Beneški Slovenci. – S.B. I/1908, št. 1, str. 9.

⁹ V Briščah ob Nadiži na Beneškem. – SB I/1908, št. 1, str. 9.

¹⁰ Beneški Slovenci. – SB I/1908, št. 2, str. 28.

¹¹ Ljudevit Stiasny, Slovenska naselbina pri Vladikavkazu na Ruskem. – Koledar Družbe sv. Mohorja za leto 1901, str. 44–50.

Zanimivo je tudi dejstvo, s katerim zaključujem pregled obdobja 1901–14, da je bilo skupno število razdeljenih mohorjanskih letnih knjižnih zbirk, v izrazoslovju Družbe sv. Mohorja »knjižnih darov«, v prvem in drugem obdobju skoraj do knjige enako. Na koncu prvega dela svojega pregleda delovanja mohorjanov v videmski nadškofiji sem opozoril na dejstvo, da je kljub njihovi maloštevilnosti, zato pa po zaslugi njihove vsakoletne zvestobe, v letih 1866–1900 prišlo mednje 2998 mohorjanskih »knjižnih darov« z običajnimi šestimi knjigami v daru, torej z malo manj kot z 18.000 slovenskimi knjigami. Skoraj natančno enako skupno število knjižnih darov – 3000 in skupnega števila knjig 18.000 zabeležimo ob nekoliko višjem številu mohorjanov tudi za sicer precej krajše obdobje 1901–14. Naj mi bo torej dovoljeno ponoviti zaključek iz obdobja do leta 1900, ki povsem drži tudi za obdobje do leta 1914. Te knjige Družbe sv. Mohorja, ki niso imele nabožne in moralno-vzgojne vsebine, ampak so pokrivalo tudi precej drugih področij – od leposlovja do poljudne znanosti, so bile našim rojakom v videmski nadškofiji tako dragocena opora v njihovem neenakopravnem boju za ohranjanje in poživljanje njihove slovenske narodne zavesti.

Summary

St. Mohor's Association Members in the Udine Archdiocese 1901-1914

Družba sv. Mohorja (St. Mohor's Association), a publishing company which promoted national awareness, education and cultural progress among Slovenes on the basis of Christian principles, was equally active among the Slovenes living in Slavia Veneta and Resia in the Udine archdiocese prior to World War I. Based on the roster of St. Mohor's Association members listed in the association's calendars the author has given a complete survey of all its members in the Udine archdiocese prior to 1900 in the 1999 issue of *Traditiones*. This is a continuation of the same topic covering the time period between 1901 and 1914. In the form of charts and lists the author illustrates the membership in 50 localities, year by year. Members are listed by name, surname and years of active participation in the association, during which each member also obtained the association's regular yearly "book gift." Of approximately a little over 900 members in this archdiocese most of them lived in Matajur/ Montemaggiore (155), Videm/Udine (72), Špeter/S. Pietro al Natisone (69), Dreka/Drenchia (50), Mersin/Mersino (47), Oblica/Oblizza (45), Grmek/Grimazzo (43), Ronc/ (42), Svet Lenart/S. Leonardo (38), Prosnid/Prosenicco (34), Srednje/Stregna (38), Štoblan/ (34), Plati'èe/Platischis (30), Trèmun/Tersimonte (29), Kravar/ (25), Gorenji Tarbij/Tribil di Sopra (23) and Topolovo/Topolo (20). Professions or social class of most members are not listed, but it was possible to establish them for at least some of the members. Four farming categories prevailed: land-owners, farming women, young men or girls working on farms. These were followed by priests (64), seminarists and Catholic high school students; there were few other professions (a land surveyor, a tinsmith, a sexton, a mail carrier, a merchant, a joiner, a bricklayer, a municipal watchman). The author stressed the influence of local priests whose role in spreading the Association's publications among local readers as well as the preservation of their Slovene ethnic identity was considerable. Between 1866 and 1900 2,998 yearly book collections were distributed among the 750 Association members of the Udine Archdiocese. Since each book gift usually consisted of six books, this amounted to almost 18,000 Slovene books, which is almost identical to the number of books distributed in the following, considerably shorter period between 1901 and 1914; 3,000 book gifts (amounting to 18,000 books altogether) were distributed to over 900 members. Although most of these books dealt with religious topics, some also covered areas like literature or popular science, therefore presenting an invaluable support in their readers' unequal struggle for the preservation of their national identity.